

ACTIVITEITENPLAN

Stichting CultuurStation

2025-2028

Mei 2024

CultuurStation

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	Pagina	1
2. CultuurStation	Pagina	3
3. Stand van zaken	Pagina	4
4. Kerntaak: bemiddeling	Pagina	6
5. Kerntaak: kenniscentrum	Pagina	9
6. Kerntaak: netwerk en samenwerkingsverbanden	Pagina	12
7. Code Diversiteit en Inclusie	Pagina	15
8. Marketing en Communicatie	Pagina	17
9. Organisatie en Bestuur	Pagina	18
10. Samenvatting	Pagina	20

Inleiding

1.

De speerpunten voor 2025-2028

Sinds de oprichting van CultuurStation in 2017 is onze organisatie, net als het werkveld waarin wij ons begeven, volop in beweging. Steeds meer scholen verankeren cultuureducatie succesvol in hun onderwijsprogramma. In een wereld waarin technologische en digitale ontwikkelingen elkaar in rap tempo opvolgen, worden creativiteit en het vermogen om nieuwe, soms ongebruikelijke oplossingen voor problemen te vinden, steeds belangrijker. Maar cultuureducatie rijkt verder dan het ontwikkelen van creatieve vermogens. Het draagt bij aan de brede ontwikkeling van het kind. Het leert ze betekenis te geven aan de wereld, eigen oordelen te vormen, te improviseren, nieuwe talenten te ontplooien, te reflecteren op zichzelf, de ander en de maatschappij en zich emotioneel te uiten. Het leert ze over esthetiek en ethiek.

Draagvlak vergroten

In de periode 2025-2028 wil CultuurStation het belang van cultuureducatie tot in de haarvaten van alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs in Eindhoven laten doordringen. Want ook al hebben we flinke stappen gemaakt, we zijn er nog niet. Directies en interne cultuurcoördinatoren (ICC'ers) zien het belang en de impact van cultuureducatie, maar uit de landelijke monitor EVI 2.0 van het LKCA blijkt dat veel van hen nog moeite hebben om het docententeam mee te krijgen. Uitspraken als 'ik kan niet dansen of zingen' en 'ik heb hier geen tijd voor' blijken lastige drempels in het primair onderwijs. Ook in het voortgezet onderwijs komen de structurele relaties nog moeilijk op gang en blijft ons contact vaak ad hoc, terwijl we daar van grotere betekenis kunnen zijn. Draagvlak is het startpunt van ons werk en vormt de onderlegger voor succesvolle bemiddeling en verankering van cultuureducatie. In de nieuwe periode gaan we hier extra aandacht aan geven en stellen we de vraag centraal: hoe kunnen wij – in samenwerking met de culturele aanbieders van Eindhoven – het draagvlak voor cultuureducatie nog verder vergroten en daarmee zorgen voor verdere verankering van cultuureducatie in het onderwijs?

Kansengelijkheid en inclusie

CultuurStation wil kunst en cultuur bereikbaar maken voor ieder kind, op elke school. Ongeacht migratieachtergrond, gender, seksuele voorkeur, leeftijd of sociaal-economische achtergrond van ouders. Eindhoven heeft een rijk en kwalitatief hoogstaand aanbod op het gebied van kunst en cultuur. De stad telt veel instellingen waar iedere Eindhovenaar naar onze mening een keer geweest zou moeten zijn. Niet ieder kind krijgt die kans van huis uit mee. En dus maken wij het onze missie om die ervaring mogelijk te maken onder schooltijd. Zo willen wij alle kinderen de kans geven zich te verbazen en te verwonderen bij voorstellingen, optredens en exposities, of ervaring op te doen met beeldende kunst, dans, theater, en muzieklessen in de klas.

Het voortgezet onderwijs in de spotlights

In het voortgezet onderwijs hebben wij duidelijk werk aan de winkel. Het aantal scholen waarvoor CultuurStation nu bemiddelt, is nog te beperkt. Omdat kunstvakken hier vaak onderdeel zijn van het curriculum en een coördinator voor alle klassen vaak ontbreekt, is de vraag naar externe bemiddeling meer ad hoc. Nu vormen losse verzoeken voor workshops, voorstellingen of invullingen voor een cultuurdag voor deze doelgroep een belangrijk deel van ons werk. Maar voor verankering van cultuuronderwijs zoeken wij juist naar een meer structurele relatie.

Het voortgezet onderwijs vraagt om een andere aanpak dan het primair onderwijs. Daarom werken we in de nieuwe periode aan nieuwe invalshoeken om jongeren te laten kennismaken met het Eindhovense culturele veld. We onderzoeken wat er, in samenwerking met verschillende instellingen, mogelijk is. Een cultuurprogramma rondom burgerschap bijvoorbeeld en voorstellingen die aansluiten bij de belevingswereld van de verschillende schooltypen en leerlingpopulatie.

Samenwerken voor aansluiting op het onderwijs

Wij geloven dat dingen samen doen leidt tot betere resultaten. Dit is een belangrijke waarde van waaruit wij werken. Zowel onderling als collega's met elkaar, maar vooral ook met onze partners in het veld.

Op dit moment worden de nieuwe kerndoelen voor kunst- en cultuuronderwijs vormgegeven. Duidelijk is al dat cultuureducatie een bijdrage moet gaan leveren aan de basisvaardigheden: taal, rekenen en burgerschap. In de komende periode willen we de reeds bestaande samenwerkingen nog verder uitdiepen om met elkaar na te denken over de vraag: hoe sluiten we met cultuureducatie aan op de basisvaardigheden en waar kan cultuureducatie van meerwaarde zijn? Zonder de 'kunsten' uit het oog te verliezen uiteraard. Zo houden we het culturele veld aangesloten op de ontwikkelingen rondom de curriculumherziening en kunnen we gezamenlijk antwoorden formuleren op de vraag van scholen in de toekomst. De eerste stappen worden daar nu al in gezet. Zo zijn we trots op de samenwerking die we nu tot stand brengen met de Openbare Bibliotheek Eindhoven en Parktheater op het gebied van leesbevordering (zie ook p.13). Maar we willen en kunnen meer.

In de periode 2025-2028 zijn dit de grote speerpunten die wij als onderlegger voor ons werk gebruiken. Daar zetten we onze vaste middelen op in, waarbij bemiddeling, kennisdeling en het organiseren van netwerken onze kerntaken zijn. Per kerntaak formuleren we in de volgende hoofdstukken doelstellingen die ondersteunend zijn aan deze speerpunten, en werken we uit waar we in 2025-2028 concreet mee aan de slag gaan.

Onze speerpunten voor 2025-2028

- Het vergroten van draagvlak voor cultuureducatie in schoolteams
- Kansengelijkheid en inclusie: kunst en cultuur voor ieder kind in Eindhoven
- Extra focus op cultuureducatie in het voortgezet onderwijs
- Samenwerking met partners in de stad om aan te kunnen sluiten op de curriculumherziening

Wie zijn wij?

CultuurStation is dé onafhankelijke bemiddelaar voor cultuureducatie in Eindhoven. Wij verbinden scholen in Eindhoven met lokale culturele aanbieders en ondersteunen scholen bij het verankeren van cultuureducatie in het onderwijsprogramma. We zijn het laagdrempelige aanspreekpunt voor alle kennis over en inzicht in cultuureducatie in het onderwijs.

Onze ambitie

Onze ambitie is dat *alle* leerlingen in Eindhoven structureel en kwalitatief goed cultuuronderwijs krijgen aangeboden en kennis kunnen maken met hun culturele omgeving.

Waarom vinden wij dit belangrijk?

Wij geloven dat kinderen en jongeren daardoor sterker de toekomst in kunnen. Het bereidt ze voor om creatieve antwoorden te vinden op nieuwe vragen. Cultuureducatie leert ze om vol verwondering - met een open en onderzoekende houding - vanuit meerdere perspectieven naar zichzelf, de ander en de wereld te kijken. Ze ontwikkelen verbeeldingskracht, leren zich op verschillende manieren te uiten en daarmee hun identiteit invulling te geven. Het biedt ze de mogelijkheid om in onze prestatiegerichte maatschappij nieuwe talenten te ontdekken waarin geen 'goed' of 'fout' bestaat, maar juist het eigen creatieve proces centraal staat. Met het bemiddelen van cultuureducatie draagt CultuurStation zo bij aan de brede ontwikkeling van het kind.

Wij voeren ons werk uit vanuit de volgende kernwaarden:

- We zijn **open**
- We zijn **betrouwbaar**
- We zijn **verbindend**
- We zijn **gepassioneerd**
- We doen dit **samen** met anderen
- We doen dit **onafhankelijk**

Hoe doen wij dat?

CultuurStation werkt aan deze ambitie door de uitvoer van de volgende kerntaken:

- We zijn als onafhankelijk bemiddelaar tussen vraag en aanbod de verbindende spil in het netwerk. We ontsluiten het aanbod op cultuurstation.nl en helpen scholen door dat aanbod te navigeren op zoek naar een passend antwoord op hun vraag. We informeren culturele aanbieders over de behoeften en ontwikkelingen in het onderwijs om zo met passende antwoorden te kunnen komen. We jagen activiteiten aan waarin samenwerking tussen aanbieders en scholen wordt gerealiseerd.
- We zijn een laagdrempelig kenniscentrum voor alle informatie over kwalitatief goede cultuureducatie in het onderwijs. Dat wil zeggen:
 - We maken actuele kennis en nieuwe inzichten over onderwijsontwikkelingen en cultuureducatie toegankelijk voor het culturele veld en het onderwijs.
 - We adviseren en bieden scholing aan onderwijs en aanbieders.
 - We ondersteunen bij het formuleren van beleid en de inrichting van het cultuuronderwijs op school.
 - We adviseren aanbieders hoe aan te sluiten op de vraag van de school
 - In Eindhoven initiëren en onderhouden we netwerken waarin dialoog en kennisdelen centraal staan. Daarnaast participeren we in provinciale en landelijke netwerken.
 - We zijn penvoerder voor de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit in Eindhoven.
- In Eindhoven initiëren en onderhouden we netwerken waarin dialoog en kennisdelen centraal staan. Daarnaast participeren we in provinciale en landelijke netwerken.
- We zijn penvoerder voor de landelijke regeling *Cultuureducatie met Kwaliteit* in Eindhoven.

Stand van zaken

3.

Terugblik periode 2021-2024

Stichting CultuurStation vervult sinds 2017 als Eindhovense culturele basisinstelling de functie van bemiddelaar tussen het onderwijs en het culturele veld. In de afgelopen jaren leverden we een essentiële bijdrage aan het Eindhovense culturele ecosysteem. Zo zorgden we ervoor dat de culturele loopbaan van leerlingen tussen de 4 en 18 jaar een impuls kreeg binnen het onderwijs en kinderen en jongeren kennis maakten met de culturele omgeving van Eindhoven. Binnen het gehele culturele ecosysteem hadden we duidelijk een functie, we bemiddelden voor de andere instellingen en onderhielden een nauwe band met het onderwijs. Dat maakte ons uniek en zorgde voor vele samenwerkingsverbanden. En dat is tot op de dag van vandaag onverminderd het geval.

De zichtbaarheid van CultuurStation in de stad is toegenomen. Niet alleen onderwijs en instellingen weten ons te vinden, maar ook diverse andere organisaties in de stad. We werkten bijvoorbeeld samen met Pak de Vibe (sociale domein) en Brainport Development en we verzorgden binnen GLOW het kinderproject. We zijn kennispartner op provinciaal en landelijk niveau en denken mee over de impact van cultuureducatie.

We zijn als instelling gericht op de ontwikkeling van het creatief vermogen van leerlingen binnen het primair en voortgezet onderwijs; zij zijn immers de cultuurdragers van de toekomst. Door bemiddeling en advies hebben we veel scholen gestimuleerd om cultuureducatie structureel te verankeren in hun onderwijsprogramma en culturele instellingen om activiteiten te initiëren.

Het bereik in het primair onderwijs is na de coronajaren geheel hersteld. We bereikten 95% van de 62 scholen primair onderwijs, met 51 scholen hadden we structureel contact. De scholen zochten vooral naar aanbod dat precies past bij hun ambitie en vraag; bijvoorbeeld een voorstelling bij een bepaald thema. Het accent lag op de ontwikkeling van het creërend vermogen van leerlingen. Dat zag je ook terug in de grote vraag van basisscholen naar een cultuurprofessional in de klas.

Met het voortgezet onderwijs lukte het minder goed. We hebben structureel contact met 6 scholen, maar daarbuiten verliep het vernieuwen van het contact na corona maar moeizaam. We hadden wel incidenteel contact met 69% van de 26 scholen. Het voortgezet onderwijs maakte zich zorgen over leerachterstanden, maar nog meer over de mentale weerbaarheid van leerlingen en het afnemen van fatsoensnormen in de omgang met elkaar. Veel scholen zochten naar verbinding van cultuureducatie met het vak burgerschap. Er is vanaf 2022 een duidelijke trend om culturele activiteiten in te zetten voor de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen en hun relatie met de wereld om hen heen. In de praktijk waren dat vaak interactieve voorstellingen met een maatschappelijk thema.

We hadden met alle aanbieders uit de stad contact. Op onze website staan 67 aanbieders. Er was structureel contact met 20 instellingen en 36 cultuurprofessionals. Naast de bemiddeling voor hun aanbod, ondersteunden en adviseerden we hen bij het inrichten van hun activiteiten. Bijna alle instellingen hadden een educatief aanbod en vaak ook een educatieve medewerker. Het grootste deel van het aanbod bestond uit vaste activiteiten, gemaakt op basis van de eigen expertise en vragen uit het onderwijsveld. Vaak konden deze activiteiten ook worden aangepast aan de vraag van een school, bijvoorbeeld aan een thema.

GLOW Next Generation
2024

Bereik:
7628 leerlingen
van 39 basisscholen,
6 scholen VO en
2 MBO opleidingen

Vanuit het kenniscentrum zijn veel professionaliseringstrajecten uitgezet voor leerkrachten en cultuurprofessionals. Dat leidde er bijvoorbeeld toe dat 51 scholen een (gecertificeerde) cultuurcoördinator hebben. Er zijn diverse netwerken ingericht, waarin bijvoorbeeld de educatieve medewerkers of de cultuurcoördinatoren kennisdelen.

Scholen en aanbieders vertellen ons...

In opdracht van CultuurStation heeft onderzoeksbureau Lefers van der Zande eind 2023 een evaluatieonderzoek uitgevoerd onder culturele aanbieders. Onder scholen primair onderwijs hebben we de landelijke monitor EVI 2.0 van LKCA uitgezet.

Uit het EVI onderzoek bleek dat er een stevige basis is op de basisscholen in Eindhoven voor de structurele inzet van cultuureducatie.

- Scholen weten wat ze willen bereiken (visie)
- Scholen hebben veelal enige kennis in huis om dat te doen (deskundigheid),
- Scholen zijn bezig om samenhang aan te brengen in cultuureducatie (programma)
- Scholen benoemen een goede relatie met culturele partners (samenwerking)

De scholen geven wel aan dat het draagvlak binnen het schoolteam vaak ontbreekt en dat er behoefte is aan verdere ontwikkeling van deskundigheidsbevordering. Daarnaast ervaren ze vaak onvoldoende samenhang in de uitvoering van de activiteiten en zouden ze een betere aansluiting van het aanbod op de vraag van de school willen.

Uit het uitgevoerde onderzoek onder aanbieders (december 2023) blijkt dat inmiddels alle aanbieders het erg belangrijk vinden om bij te dragen aan de brede ontwikkeling van kinderen/jongeren. Instellingen werken in veel gevallen nog aanbodgericht en stemmen aanbod minder vaak af op thema's en integrale lesmethoden waar scholen zelf mee werken. Deels ook logisch; een tentoonstelling bijvoorbeeld is wat zij is. Cultuurprofessionals sluiten wel vaker aan bij de vraag van de school. De meerderheid van de aanbieders geeft aan graag meer betrokken te zijn bij de scholen en wil graag geïnformeerd worden over actuele ontwikkelingen in het werkveld.

We concluderen uit deze onderzoeken dat we zeker goed op weg zijn. Maar het verwerven van draagvlak binnen de schoolteams en een nog betere afstemming van het aanbod op de vraag, zijn zaken waaraan we verder moeten werken. Samen met onze partners.

Cultuureducatie met Kwaliteit

CultuurStation is sinds 2013 penvoerder van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Het doel van deze subsidie van OCW, gematcht door de gemeente Eindhoven, is verankering van structurele cultuureducatie in de lesprogramma's. Deze regeling wordt voortgezet in 2025-2028. Uiteraard is er een directe relatie tussen onze functie als bemiddelaar en kenniscentrum en de uitvoering van deze regeling. Onze intermediairs voerden gesprekken met scholen en aanbieders en zorgden voor de communicatie, informatievoorziening en advies. Vanuit CmK werken we met aanbieders uit Eindhoven om activiteiten te realiseren op scholen PO en VO, aansluitend op hun vraag. Daarnaast stimuleren we deskundigheidsbevordering en kennisdeling. Voor deze landelijke subsidieregeling dienen we een aparte aanvraag in voor de periode 2025-2028.

Bereik CultuurStation	Bereik 2023	Ambities 2028
Scholen primair onderwijs	59 (=95%)	60 (=97%)
waarvan structureel contact (deelname CmK)	51	53
waarvan speciaal onderwijs	8	8
Scholen voortgezet onderwijs	18 (=69%)	21 (=80%)
waarvan structureel contact (deelname CmK)	5	12
waarvan speciaal onderwijs	3	4
Cultuuraanbieders	118	118

CultuurStation is de onafhankelijke bemiddelaar tussen het onderwijs en het culturele veld in Eindhoven. Wij zijn een laagdrempelig aanspreekpunt voor cultuureducatie en verbinden lokaal het onderwijs met aanbieders.

Onze programma's binnen de bemiddeling

- Cultuur op maat (mede mogelijk gemaakt door de Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit)
- Maak het mee!
- Schoolvoorstellingen
- Programma's rondom stedelijke projecten in samenwerking met culturele- en welzijnsorganisaties
- Rijke Schooldag
- Losse aanvragen

Cultuur op Maat: werken vanuit de vraag van de school

Cultuur op Maat is een programma dat bestaat uit 'maak-' en 'meemaak'- activiteiten, volledig afgestemd op de vraag en ambitie van de school. Zowel voor het primair als voortgezet onderwijs. We willen hiermee het creërend vermogen, receptief en reflectief vermogen van leerlingen stimuleren en ontwikkelen.

Het programma bestaat zowel uit actief aanbod waarin kinderen les krijgen van een cultuurprofessional in de klas, als uit receptief aanbod in de vorm van bijvoorbeeld voorstellingen of een museumbezoek. Wij vragen scholen bij deelname aan Cultuur op maat minimaal twee 'meemaak-activiteiten' (receptief) op te nemen in hun activiteitenplan, om zo te stimuleren dat alle kinderen kennismaken met musea en theaters in de stad. Maar ook om zich te verwonderen en hun blik te verruimen.

In ons werk staat de vraag van de school centraal. Die vraag is het vertrekpunt van waaruit we werken. Dit doen we met een reden; verankering van cultuureducatie in het onderwijs is alleen mogelijk wanneer een school het eigenaarschap omarmt en cultuuronderwijs integreert in het onderwijsprogramma. Sommige scholen kiezen daarbij om vanuit disciplines te werken en laten hun leerlingen in de hele schoolperiode kennismaken met verschillende disciplines. Of ze gaan voor programma's die aansluiten bij een thema waarmee wordt gewerkt. Andere scholen zoeken educatieve cultuurprogramma's die bijdragen aan de brede ontwikkeling van de leerling of aansluiten bij basisvaardigheden. De activiteiten worden hierop afgestemd.

Maak het mee!

Wij vinden het met het oog op kansengelijkheid van belang dat kinderen en jongeren onder schooltijd een theater of museum bezoeken, een concert bijwonen of een dansvoorstelling zien. Niet alle kinderen krijgen die kansen van huis uit mee. Daarom bemiddelen we Maak het Mee!, een aanbodgericht en receptief keuzeprogramma. Doet een school ieder jaar mee, dan maakt een kind breed kennis met veel culturele instellingen in de stad en worden ze geprikkeld om andere zienswijzen en kunstvormen te beleven. Dit programma kan los worden afgenomen of als aanvulling op Cultuur op Maat.

In de afgelopen periode bestond dit programma al voor het primair onderwijs en hadden we losse theatermenu's voor het voortgezet onderwijs, zoals ons vmbo-theatermenu. In de periode 2025-2028 onderzoeken we, samen met de culturele partners in de stad, of we ook een programma kunnen aanbieden dat aansluit op brede thema's en vakken waar vo-scholen mee bezig zijn, zoals burgerschap of taal. Hiervoor starten we met een behoefte-onderzoek onder scholen in het voortgezet onderwijs.

Met deze receptieve programma's hopen we drempels te verlagen en de jeugd een brede kennismaking met cultuur in Eindhoven te bieden. We merken echter wel dat de deelname aan dergelijke programma's in het primair onderwijs afneemt. Dat komt omdat scholen steeds meer op maat willen werken en programma's willen afstemmen op thema's, wat prima mogelijk is bij Cultuur op maat. Dat kan ervoor zorgen dat kinderen en jongeren minder uitdagende voorstellingen of musea bezoeken. Onze intermediairs blijven hierop alert en onderstrepen continu het belang van dergelijke activiteiten.

We vermoeden dat vervoersproblemen ook een rol spelen. Het wordt steeds lastiger voor ouders om groepjes kinderen te begeleiden naar activiteiten. Veel ouders werken immers op deze tijdstippen. We zoeken naar een oplossing en proberen in de nieuwe periode een sponsor voor busvervoer te vinden. We hopen dat er bedrijven zijn die de brede doelgroep van kinderen, ouders, scholen én culturele aanbieders willen ondersteunen. De ambitie is om de deelname aan Maak het Mee! te laten groeien. We nodigen de instellingen uit om mee te denken hoe we deze groei samen kunnen realiseren.

Schoolvoorstellingen

CultuurStation biedt eveneens de mogelijkheid om in te schrijven op losse voorstellingen die wij - in samenwerking met de podia en gezelschappen - programmeren. We zoeken naar een samenstelling van voorstellingen waarin diversiteit en inclusie worden weerspiegeld. Daarmee sluiten we aan op de diverse typen scholen in Eindhoven. Zo zouden we een prikkelarme voorstelling kunnen aanbieden aan het speciaal onderwijs of een voorstelling die gericht is op maatschappelijke thema's waarmee de school bezig is.

Programma's rondom stedelijke projecten of in samenwerking met culturele of welzijnsorganisaties

We dragen bij aan stedelijke projecten waaraan meerdere scholen deelnemen, door bemiddeling en/of het verzorgen van educatie. Zo kunnen we een project educatief invullen, in samenwerking met instellingen, zoals voor GLOW voor primair en voortgezet onderwijs. Of een leerlingenroute in de DDW voor het voortgezet onderwijs. We kunnen bemiddelen voor (gratis) stadse projecten, zoals Wonka Podia voor het primair onderwijs en de Museumtour binnen Pak de Vibe voor het voortgezet onderwijs. Pak de Vibe is een programma van Lumens, waarin scholen jongeren de gelegenheid geven hun maatschappelijke dienstdag deels binnen en deels buiten schooltijd te vervullen.

Samenwerkingsverbanden rondom de Rijke Schooldag

Scholen hebben via het programma van de Rijke Schooldag mogelijkheden om de schooldag te verlengen of naschoolse activiteiten aan te bieden. CultuurStation heeft als bemiddelaar op haar website een overzicht geplaatst van aanbieders van naschoolse activiteiten. We zien veel kansen in de aansluiting tussen het cultuureducatieve programma onder schooltijd en het programma na schooltijd. Het naschoolse programma brengt dan verdieping en mogelijkheden voor talentontwikkeling, waardoor het werk onder schooltijd wordt versterkt. Bovendien draagt het bij aan kansengelijkheid, omdat alle leerlingen zich na schooltijd kunnen verdiepen.

We willen in de nieuwe periode graag actief meedenken met de betrokken partners hoe we die verbinding kunnen versterken. Door onze kennis van het aanbod kunnen we hierin van betekenis zijn. Hiervoor gaan we in gesprek met de schoolbesturen en willen we aangesloten blijven bij de Lokaal Educatieve agenda. Onze intermediairs zullen in gesprek met de school adviseren om naschoolse activiteiten aan te bieden die in het verlengde liggen van de ambitie van de school en de keuzes in het binnenschoolse activiteitenplan.

Losse aanvragen

Uiteraard kunnen scholen ook bij ons terecht voor losse verzoeken voor specifiek aanbod. Workshops, speciale themavoorstellingen en invulling van cultuurdagen behoren tot ons aanbod. Zeker vanuit het voortgezet onderwijs vormt dit op dit moment nog een belangrijk onderdeel van ons werk.

Bemiddeling in brede zin: Het samenbrengen van vraag en aanbod

De persoonlijke aanpak

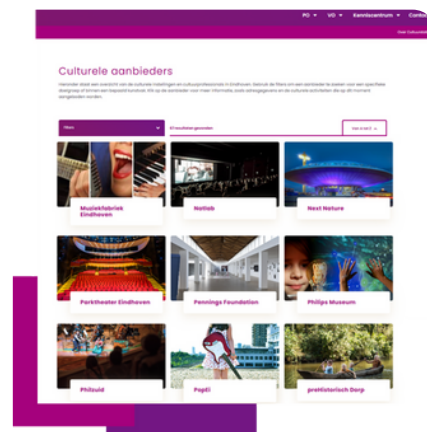
Wij geloven dat het succes van de Eindhovense aanpak - en daarmee het grote bereik onder scholen - voortkomt uit het persoonlijk contact dat onze intermediairs onderhouden met de scholen. Hun inzet is cruciaal voor de uitvoering van de bemiddeling en voor de bewaking van de kwaliteit van het gekozen aanbod. Zij motiveren, adviseren en begeleiden scholen in het vastleggen of bijstellen van hun visie op cultuuronderwijs, en loodsen hen door het grote culturele aanbod voor de invulling van hun activiteitenplan.

Het aanbod ontsluiten op cultuurstation.nl

Voor bemiddeling is een helder overzicht van alle culturele activiteiten die scholen kunnen afnemen, cruciaal. Op onze website, www.cultuurstation.nl, komt al het aanbod samen. Onze intermediairs begeleiden scholen op basis van hun vraag door het aanbod en brengen hen in contact met de aanbieders. Natuurlijk kunnen scholen ook zelf door het brede aanbod struinen en rechtstreeks contact opnemen met de aanbieder.

We bereiken alle aanbieders in Eindhoven. Zij hebben een eigen account op onze site, van waaruit ze hun aanbod op de site kunnen plaatsen en actualiseren. Op de website vinden ze ook informatie over de school en haar visie op cultuureducatie.

We zien kansen in alternatieve vormen ter promotie van het cultuureducatieaanbod. Zo staat koppeling van een informatiemarkt, waar aanbieders zich presenteren, aan een inhoudelijk congres of inspiratiemiddag hoog op het wensenlijstje. Insteek voor de nieuwe periode is om dit samen met onze culturele partners verder door te ontwikkelen.

Onafhankelijk

CultuurStation vindt haar onafhankelijke positie in de bemiddeling van groot belang. Als onafhankelijk bemiddelaar kun je een school helpen navigeren door het beschikbare aanbod dat aansluit op de vraag. Scholen maken vervolgens hun eigen keuzes in concrete activiteiten die zij vinden passen bij hun visie. Dat leidt in sommige gevallen onvermijdelijk tot een spanningsveld tussen de verwachtingen die aanbieders hebben van ons werk ('CultuurStation kan mijn aanbod promoten') en de daadwerkelijke afname van activiteiten. Des te belangrijker is het om onze werkwijze transparant te communiceren richting culturele aanbieders. We koppelen dan ook regelmatig terug wat wij zoal horen in onze gesprekken met scholen en informeren aanbieders over ontwikkelingen in het onderwijs en hoe zij daarop kunnen inspelen. En bovenal denken we voortdurend samen met aanbieders na over mogelijke verbeteringen in die werkwijze.

Kwaliteitsbewaking

Natuurlijk bewaken we zorgvuldig de kwaliteit van wat wordt aangeboden. Dit betekent dat we zelf regelmatig gaan kijken bij activiteiten die we bemiddeld hebben en dat we aanbieders waar nodig feedback geven. Met aanbieders met wie we structureel samenwerken, vindt één keer per anderhalf jaar een voortgangsgesprek plaats. Met nieuwe aanbieders voeren we een intakegesprek. Met de andere aanbieders houden we contact en bespreken we onder meer hun aanbod en vragen en koppelen we de reacties van scholen terug.

We evalueren twee keer per jaar met de scholen de ambitie en het activiteitenplan en de inzet van de aanbieders. In januari bespreken we met name of de school op koers ligt en of de voorgenomen activiteiten passen in het plan. In mei/juni kijken we met hen terug en vooruit via een vast gesprekskader, waarin visie, ambitie, focus en het nieuwe activiteitenplan worden vastgelegd. Dit wordt verwerkt in het schoolaccount.

Naast deze evaluatiegesprekken voeren we onafhankelijk onderzoek uit naar de impact van ons werk. Dat doen we ééns in de twee jaar door middel van de EVI-vragenlijst bij scholen; een monitoringstool van LKCA die scholen inzicht geeft in waar ze staan rondom verankering van cultuureducatie. Elke vier jaar laten we een onafhankelijk onderzoeksbureau een uitgebreid monitoringsonderzoek onder culturele aanbieders uitvoeren. Zo horen we ook hun mening over cultuureducatie in Eindhoven en de rol van CultuurStation hierin.

Doelstellingen Bemiddeling 2025-2028

- We bemiddelen actief op 95% van de scholen primair onderwijs en 80% van het voortgezet onderwijs.
- We zetten actief in op een groeiende deelname aan ons Maak het Mee! programma voor zowel primair als voortgezet onderwijs. Doel daarvan is leerlingen kennis te laten maken met andere kunstvormen, andere werelden en hun culturele omgeving.
- We vergroten ons bereik in het voortgezet onderwijs door meer scholen structureel aan ons te verbinden via ondersteuning en adviesgesprekken en prikkelende programma's te ontwikkelen met partners in Eindhoven.
- We zetten in op de Code Diversiteit & Inclusie door enerzijds binnen Cultuur op maat-programma's af te stemmen op de vraag en leerlingenpopulatie van de school en anderzijds de aanbieders uit te dagen betekenisvolle activiteiten te ontwikkelen.
- We leveren een actieve bijdrage aan het samenbrengen van vraag en aanbod binnen de Rijke Schooldag en dat betekenisvol te maken voor de leerlingen van een school.

Wij zijn een laagdrempelig kenniscentrum voor alle informatie over cultuureducatie in het onderwijs. We maken kennis en nieuwe inzichten over onderwijsontwikkelingen en cultuureducatie toegankelijk door gericht advies, scholing en kennisdeling via netwerken en communicatiekanalen.

Naast bemiddeling is het ondersteunen, adviseren en professionaliseren van onze doelgroepen een belangrijke opdracht. We communiceren ook de innovatieve en actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de culturele sector met hen.

Ondersteuning en advies

Onderwijs

- We adviseren en ondersteunen scholen en maken samen met de school (primair en voortgezet) een activiteitenplan op basis van haar visie, ambitie en onderwijsconcept. We zoeken naar de beste match met aanbieders van cultuureducatieve activiteiten.
- De visie, ambitie en activiteitenplannen zijn geborgd op het schoolaccount van een specifieke school op onze site. Ze zijn hierdoor inzichtelijk voor alle mensen op de school en voor de aanbieders die op die school werken.
- De vraag naar onze adviserende rol binnen het voortgezet onderwijs is in de afgelopen jaren teruggelopen als gevolg van de corona-epidemie. Verdwenen contactpersonen, personeelstekorten en focus op basisvakken maakten het moeizaam om relaties weer te herstellen. Door het starten van netwerkbijeenkomsten voor ICC'ers en kunstvakdocenten in het voortgezet onderwijs hopen we de banden weer te versterken.
- We profileren ons ook als partner voor scholen die nieuwe onderwijsconcepten toepassen. Concepten waarin kunst en cultuur een bijdrage leveren aan creativiteitsontwikkeling, probleemoplossend vermogen en goed burgerschap. Dit gebeurt vaak in combinatie met andere schoolvakken en integrale lesmethodes.

Aanbieders

- We bespreken tijdens (intake)gesprekken met de cultuurprofessional/instelling wat voor die persoon/instelling de beste plek binnen een onderwijssituatie is met betrekking tot bijvoorbeeld leerjaar en duur van de activiteit.
- We adviseren en ondersteunen aanbieders en cultuurprofessionals bij de ontwikkeling van activiteiten. We dagen hen uit adequaat in te spelen op de vraag van scholen en aanbod te ontwikkelen vanuit meerdere culturele achtergronden en voor alle leerlingen (diversiteit en inclusie). Uiteraard maken instellingen hierin hun eigen keuzes, aansluitend bij hun missie, visie en identiteit.

Partners in de provincie en in het hele land

- Binnen Brabant werken we samen met andere bureaus voor cultuureducatie. Concreet zetten we ons in om initiatieven op het gebied van deskundigheidsbevordering en curriculumherziening te ontwikkelen en uit te voeren.
- Landelijk wordt met regelmaat beroep gedaan op onze expertise. We geven graag informatie of advies aan landelijke partijen.

Professionalisering

Onderwijs

- We stimuleren deskundigheidsbevordering voor de leerkrachten/docenten en schoolteams. Hiervoor ontwikkelen we trainingen en workshops. Voorbeelden hiervan zijn de training Interne Cultuur Coördinator en de training procesgerichte didactiek.
- We zien co-teaching als de beste vorm om op maat een leerkracht te professionaliseren. Maar vooral om diens gevoel van 'bevoegd onbekwaam' te zijn weg te nemen, zodat er meer kunstlessen worden gegeven.
- We verzorgen jaarlijks de training Interne Cultuur Coördinator (ICC) samen met de Fontys Pabo. Deze training is noodzakelijk om op school een goede ICC'er te zijn. De opbrengst is o.a. een 4-jarig cultuurbeleidsplan voor de eigen school. De bijeenkomsten vinden op wisselende culturele locaties plaats.

- De Digitale Culturele Ladekast is een website met een verzameling van basislessen voor het primair onderwijs. Leerkrachten kunnen die zelf geven, verdeeld over de verschillende kunst disciplines en culturele vermogens. We blijven de site doorontwikkelen en voeden met lesbrieven van lessen die zijn gegeven door een cultuurprofessional. Zo hebben de leerkrachten altijd toegang tot kwalitatief goede lessen waarmee ze de eigen lespraktijk kunnen verrijken.

Aanbieders

- We bieden aanbieders/cultuurprofessionals trainingen en workshops aan. Bijvoorbeeld rondom de implementatie van procesgerichte didactiek, begeleiding van cultuurprofessionals en toekomstige curriculumherziening.
- Op verzoek van een aantal cultuurprofessionals gaan we een intervisiegroep van cultuurprofessionals faciliteren. Binnen die groep kunnen ze van elkaar leren en elkaar inspireren.
- We organiseren studiedagen en scholing rondom actuele ontwikkelingen voor leerkrachten, leraren, cultuurprofessionals en educatieve medewerkers van instellingen. Bijvoorbeeld een studiemiddag over de Code Diversiteit & Inclusie.

Medewerkers CultuurStation

Als CultuurStation blijven we onszelf professionaliseren. We nemen deel aan de landelijke studiedagen van LKCA, FCP en bijeenkomsten van de platformen PO en VO. Daarnaast blijven we aanwezig op de ICC-trainersdagen, kennisateliers en netwerkbijeenkomsten van intermediairs, zowel provinciaal als landelijk.

Innovatieve ontwikkelingen

We signaleren en pakken actuele en innovatieve ontwikkelingen op. We bezoeken relevante studiedagen, doen literatuuronderzoek en gaan in gesprek met vertegenwoordigers van uiteenlopende domeinen om onze kennis te vergroten en te delen. We ondersteunen en initiëren nieuwe educatieve programma's en aanbod samen met partners.

- We blijven investeren in de Mobiele Digi-kist. Dit is een verzameling van digitale middelen, software en instrumenten, die we uitlenen aan cultuurprofessionals die deze zelf niet kunnen aanschaffen. Hierdoor kunnen cultuurprofessionals makkelijker actuele digitale middelen inzetten in hun lessen. Leerkrachten ervaren zo hoe je met deze middelen – die voor leerlingen zo vanzelfsprekend zijn – kunt werken.
- Samen met de Bibliotheek Eindhoven ontwikkelen we activiteiten voor leesbevordering, waarin een combinatie wordt gemaakt van leesonderwijs met cultuureducatie. We koppelen mediacoaches (leesconsulenten) aan onze intermediairs. Door uitwisseling van geplande activiteiten kunnen we elkaars werk versterken. Staat er een voorstelling rondom een specifiek boek gepland, dan informeren wij de mediacoaches welke scholen deze voorstellingen bezoeken. Zo kunnen zij aandacht aan dit specifieke boek besteden. Andersom worden wij geïnformeerd over projecten van de bieb. Op die manier kunnen onze intermediairs voor versterking zorgen, door scholen te wijzen op mogelijk aanvullend cultuureducatief aanbod. In samenwerking met Parktheater en OBE ontwikkelen we een pilot waarbij we een theatrale talkshow met kinderboekenschrijvers combineren met voorbereidende lessen rondom een boek en een reflectieles na de voorstelling. Zo brengen we gezamenlijk het boek tot leven en bevorderen we het leesplezier.
- We zetten in op creativiteitsontwikkeling van leerlingen via procesgerichte didactiek, passend bij het onderwijsconcept van een school. CultuurStation ziet procesgerichte didactiek als de beste aanpak voor goed cultuuronderwijs; niet het resultaat staat centraal, maar het kind zelf en het creatieve proces dat het doorloopt. In de ultieme vorm van cultuureducatie gaat het om het vrijlaten van het kind in het onderzoek en experiment, zonder beoordeling. Het is immers zijn of haar interpretatie van het onderwerp. Het is met name dit onderdeel van cultuureducatie waarin wij een rol voor onszelf zien weggelegd. We leren scholen en aanbieders deze manier van werken toe te passen door scholing, voorbeelden van cultuurprofessionals en co-teaching.

Procesgerichte didactiek in de praktijk

Procesgerichte didactiek begint vanuit verwondering en verbazing, wat leidt tot onderzoek en experiment. Daarna ga je creëren en vormgeven, resulterend in werk dat je presenteert. Tot slot reflecteer je op het proces. Dus geen tekenles over de winter, waarin je een voorbeeld krijgt van een sneeuwpop en de opdracht krijgt zelf ook een sneeuwpop te tekenen, wat resulteert in het natekenen van de sneeuwpop. In plaats daarvan ga je het onderwerp winter onderzoeken, verwerk je jouw invulling van winter in een tekening en bekijk je met elkaar wat je hebt getekend en waarom je dat juist zo hebt gedaan.

- Samen met een aantal culturele instellingen zorgen we voor de doorontwikkeling van de digitale scheurkalender (wordt Cultuursnack). Dit is een initiatief van het Kröller-Müller Museum en biedt alle scholen de mogelijkheid om leerlingen een kort moment toegang te geven tot beleving van een cultuuruiting via het digibord in de klas.

Vorbereiding op de toekomst

Onderwijs is in beweging

Sinds een aantal jaren is in het onderwijs het besef ingedaald, aangespoord door de theorieën van de onderwijskundige Biesta, dat naast wat we leerlingen leren (de leerstof) er ook ruimte moet zijn waartoe het onderwijs moet leiden. Dat houdt in dat we leerlingen als persoon centraal stellen en dat we hen wegwijs moeten maken in onze samenleving. Wat hebben leerlingen nodig om later een positieve bijdrage aan de samenleving te kunnen leveren?

Nu al zien we dat veel scholen op zoek zijn naar een integrale aanpak. Niet meer allerlei losse vakken naast elkaar, maar een samenhangend betekenisvol geheel. Cultuureducatie wordt in dit verband gezien als mogelijkheid om de creativiteit van leerlingen te versterken om zo de brede ontwikkeling van kinderen mogelijk te maken.

Curriculumherziening

In het traject Curriculumherziening van OCW, gestart in 2023, buigen experts zich over de vraag wat kinderen zouden moeten kennen en kunnen in een toekomstige samenleving. Dat moet resulteren in nieuw kerndoelen, die in 2026-2027 operationeel zijn. Er is nu al bekend dat het leergebied Kunst en cultuur moet bijdragen aan de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Dat vraagt van CultuurStation om in de aanloop hiernaartoe het onderwijs en het culturele veld te informeren en te ondersteunen bij het ontwikkelen van aanbod en inzet.

Doel en middel

Cultuureducatie geeft leerlingen mogelijkheden om betekenis te geven aan hoe we met elkaar omgaan. Zo ervaren ze zelf hoe ze zich verhouden tot zichzelf, tot de ander en tot de maatschappij. Creativiteit, kritisch denken en een open, onderzoekende houding zijn cruciaal voor de toekomst van deze kinderen en jongeren in onze samenleving. Deze ontwikkeling herkennen we in de vraag van veel scholen. Het besef dat betekenisvol onderwijs inhoudt dat vakken geïntegreerd moeten worden, neemt toe. Veel scholen werken met een thema (naast rekenen en taal) of met integrale methodes. Vaak wordt daar cultuuronderwijs aan gekoppeld.

Voor ons is het een uitdaging om de waarde van kunst en talentontwikkeling op het gebied van kunst daarbij te behouden. Want uiteraard gaat cultuureducatie ook om de kunst op zich. Kortom, we zien kansen voor cultuureducatie in de komende jaren, maar ervaren ook spanning tussen 'kunst als middel' en 'kunst voor de kunst'. Voor beide zullen wij ons blijven inzetten.

Doelstellingen Kenniscentrum 2025-2028

- We programmeren ieder schooljaar minimaal 4 professionaliseringsactiviteiten voor het onderwijs en voor het culturele veld.
- We zetten in op deskundigheidsbevordering door co-teaching, waarin cultuurprofessionals zijn gekoppeld aan leerkrachten die daarvoor open staan.
- We starten een intervisiegroep voor cultuurprofessionals.
- We adviseren en ondersteunen de cultuurcoördinatoren op de scholen minimaal 2 keer per jaar door middel van advies en monitoringsgesprekken.
- We volgen de laatste ontwikkelingen op het gebied van de Curriculumherziening en informeren aanbieders en scholen hierover.

Netwerk en samenwerkingsverbanden 6.

Wij initiëren en onderhouden in Eindhoven netwerken waarin dialoog en kennisdelen centraal staan en participeren in provinciale en landelijke netwerken.

Netwerken

We verbinden het onderwijs en de cultuursector door ontmoetingen te organiseren in de vorm van netwerkbijeenkomsten. We blijven inzetten op:

- het netwerk van de cultuurcoördinatoren van het primair onderwijs, waarin inhoudelijke thema's samen worden verkend. Bijvoorbeeld het creëren van draagvlak binnen de school of een oriëntatie op de nieuwe kerndoelen. Daarnaast zetten we een nieuw netwerk op voor het voortgezet onderwijs van cultuurcoördinatoren en kunstvakdocenten.
- het netwerk van de educatieve medewerkers van instellingen, waarin we onderwerpen aansnijden zoals het werken aan de Code Diversiteit & Inclusie.
- het netwerk van cultuurprofessionals, waarin we relevante thema's aansnijden, zoals het werken aan inclusief onderwijs.
- het organiseren van inspiratiebijeenkomsten/congressen om ontmoeting/netwerken tussen het onderwijs en het culturele veld te faciliteren.

Om het door ons centraal gestelde thema voor de komende periode 'het vergroten van draagvlak binnen het leerkrachtenteam' kracht bij te zetten, zullen de dagen waarop het onderwijs en culturele veld elkaar ontmoeten meer aandacht krijgen. We willen hiervoor samenwerking met de schoolbesturen zoeken.

Naast de organisatie van eigen netwerkbijeenkomsten, participeren wij zelf ook in verschillende netwerken. Bijvoorbeeld in die van Brabant Stad, Intermediairs Zuidoost Brabant, LKCA en meer.

Samenwerkingsverbanden

De invulling van onze functie waarin bemiddeling centraal staat, is per definitie verbindend. CultuurStation verbindt in Eindhoven het onderwijs aan het culturele veld en werkt dus met beide samen om cultuureducatie te verstevigen.

Daarnaast zoeken we actief samenwerking met organisaties uit anderen domeinen. Meestal gebeurt dat in de vorm van co-creatie. Dat wil zeggen dat wij onze expertise, relevante partners binnen de culturele sector en contacten met scholen inbrengen. Soms ook de coördinatie, in de vorm van personele inzet van onze medewerkers.

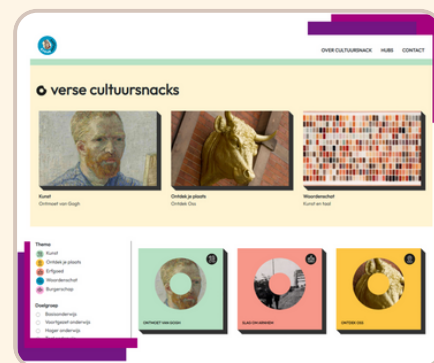
Verbinding met sociale domein

We werken in toenemende mate samen met organisaties uit het sociale domein. Met name op het gebied van het welzijn voor jongeren. Zo zijn we aangesloten bij het netwerk Preventief Jeugdbeleid. Binnen het jongerenprogramma Pak de Vibe blijven we projecten coördineren en mogelijk maken. Pak de Vibe wordt uitgevoerd door Lumens en behelst verschillende projecten van 8 weken waarin middelbare scholen jongeren de gelegenheid geven de maatschappelijke dienstdienst deels binnen en deels buiten schooltijd te vervullen. Een van deze projecten is de Museumtour: leerlingen maken een rondje langs verschillende musea en doen er vrijwilligerswerk.

Samenwerking met culturele instellingen

In Eindhoven werken we in meer of mindere mate samen met alle culturele instellingen die educatief aanbod hebben. Het doel daarvan is samen kwalitatief goed aanbod te ontwikkelen en aan te bieden aan scholen. Zo werken we samen met:

- Stichting GLOW. Binnen de route van GLOW bestaat al jaren het kinderproject GLOW Next Generation, op basis van co-creatie. Wij denken mee over de inhoud van het jaarlijks lichtkunstwerk, verzorgen de communicatie met de scholen en de lesbrieven. Gemiddeld nemen hier jaarlijks zo'n 1500 leerlingen aan deel. We onderzoeken mogelijkheden voor uitbreiding naar het voortgezet onderwijs, kinderopvang en welzijnsorganisaties. GLOW Next Generation trekt ook veel (groot)ouders en andere kinderen naar de route, waardoor we ook verbinding maken met het DNA van de stad.
- de DD-Foundation. Tijdens de DDW bieden we een route aan voor middelbare scholieren en projecten die binnen design vallen.
- de podia (bijvoorbeeld het Muziekgebouw) en jeugdtheatergezelschappen (bijvoorbeeld Wildpark) in Eindhoven. Samen werken we aan de programmering van goede voorstellingen en concerten. Enerzijds om kinderen en jongeren te verwonderen, anderzijds om ze een theaterervaring mee te geven binnen een van de stadspodia. We nemen hierbij ook de coördinatie en de communicatie met scholen op ons.
- Bibliotheek Eindhoven. Via co-creatie maken we een verbinding met leesplezier. Door de ontwikkeling van projecten waarin een kunstdiscipline en lezen worden gecombineerd, stimuleren we de leesvaardigheid van leerlingen.
- Van Abbemuseum en MU. Gezamenlijk hebben we het initiatief genomen om de opvolger van de digitale scheurkalender (Cultuursnack.nl) opnieuw invulling te geven, CultuurStation wordt eigenaar van dit project. CultuurSnack is een initiatief van het Kröller-Müller Museum en biedt scholen de mogelijkheid om leerlingen een kort moment toegang te geven tot kunst en cultuur. Op het moment van schrijven zijn we druk bezig om ook andere instellingen voor dit educatiemiddel te enthousiasmeren.
- alle Eindhovense culturele basisinstellingen. We trekken samen op om kennis te delen, elkaar te ondersteunen en ervoor te zorgen dat de politiek de hele culturele sector in Eindhoven in het vizier houdt.

Andere samenwerkingsverbanden

Ook Brainport Development is een van onze samenwerkingspartners. Samen bespreken we hoe we elkaar kunnen versterken. We werken beide aan het stimuleren van creativiteit; wij aan kunstzinnige en Brainport Development aan technische creativiteitsontwikkeling. Het gemeenschappelijke zit in de impact op de attitude van leerlingen die we nastreven: een open en onderzoekende houding, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en het vermogen om samen te werken.

Met de Fontys/PABO werken we samen door het gezamenlijk verzorgen van de training Interne Cultuur Coördinator. Daarnaast hebben we regelmatig overleg, waarbij we met de coördinator van het leergebied Kunstzinnige oriëntatie, de verankering van cultuureducatie inhoud geven. We nemen toekomstige leerkrachten daartoe mee in de mogelijkheden die er zijn binnen het primair onderwijs.

Een kans ligt in 2025 in participatie in de Lokale Educatieve Agenda. Deze wil onder meer met cultuureducatie in de Rijke Schooldag kansengelijkheid stimuleren.

We zien in dit verband ook kansen in onze samenwerking met de schoolbesturen in Eindhoven en halen in de nieuwe periode graag de banden met hen aan. Schoolbesturen kunnen een belangrijke rol spelen in het versterken van draagvlak voor cultuureducatie. Ook voor hen willen we een partner zijn. Door onze krachten te bundelen kan de verankering van cultuureducatie nog beter vorm krijgen.

In de Cultuurbrief wordt gepleit voor meer cultuur in de wijken. Als dat in de komende jaren meer vorm gaat krijgen, willen we uiteraard betrokken worden en kunnen we daar adviserend in zijn. Wij zijn we nu al actief in het hart van de wijk, door onze aanwezigheid op scholen.

Provinciale en landelijke samenwerking

Op provinciaal niveau werken we al lang en intensief samen met andere bureaus voor cultuureducatie in Tilburg, Den Bosch, Helmond en Breda en de provinciale instelling Kunstloc. Deze samenwerking zet zich voort in een professionele leergemeenschap, waarin het samen delen, onderzoeken en verbeteren van de verankering van cultuureducatie centraal staan. Zo werken we samen aan de invulling van de gezamenlijke inhoudelijke thema's van de Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028, om daar een onderling afgestemd beleid in te voeren.

CultuurStation is deelnemer in het Landelijk Platform van Kenniscentra Cultuureducatie (LPKC), waarvan LKCA de projectleider is. Hierin hebben de grote steden en de provincies zitting om kennis te delen en FCP en OCW te adviseren bij beleidsvoornemens of met hen samen de beleidsuitvoering te evalueren.

Doelstellingen netwerk en samenwerkingsverbanden voor 2025- 2028

- We nemen actief deel aan regionale en landelijke netwerken
- We zoeken actief naar samenwerkingsverbanden die het draagvlak voor en de verankering van cultuureducatie binnen het onderwijs bevorderen
- We richten een nieuw netwerk op voor ICC'ers en kunstdocenten in het voortgezet onderwijs om de banden te versterken
- We organiseren een inhoudelijk congres om het draagvlak voor cultuureducatie te vergroten

Code Diversiteit & Inclusie

7.

Onze ambitie is dat alle leerlingen in Eindhoven structureel en kwalitatief goed cultuuronderwijs krijgen aangeboden. Ongeacht migratieachtergrond, gender, seksuele voorkeur, leeftijd of sociaal-economische achtergrond van ouders.

De Code Diversiteit & Inclusie toegepast

Een prikkelarme voorstelling boeken als aanvulling op het activiteitenplan voor het speciaal onderwijs. Een activiteitenplan passend maken, zodat het aansluit bij de visie van de Islamitische basisschool. Voorstellingen over de Arabische cultuur, zoals *Het mooiste blauw* van Studio Figur of rondom thema's als 'erbij horen', zoals *Geel* van Mime Wave en *Bullybully* van Maas theater en dans. Een groep cultuurprofessionals met ervaring in het speciaal onderwijs opdracht geven lessen te ontwikkelen die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau en belevingswereld van leerlingen op die school. Dat alles is voor ons inclusief werken!

Ieder kind moet de mogelijkheid hebben om zijn artistiek creatieve vermogens te ontwikkelen door kunst en cultuur zelf te *maken* of te *meemaken*. Of je nu uit een rijk of arm gezin komt, een rugzakje hebt of niet, gelovig bent of niet gelovig, in het centrum woont of aan de rand van de stad. En alhoewel het culturele aanbod in een stad als Eindhoven altijd nabij lijkt, kan dat voor sommige kinderen nog steeds ver weg zijn. Bijvoorbeeld wanneer je ouders het geld niet hebben om een fiets voor je te kopen, of wanneer jouw gevoeligheid voor prikkels ervoor zorgt dat je nooit zomaar naar een drukbezochte voorstelling kunt gaan. Juist om deze reden is CultuurStation zo trots op haar Cultuurtraject op Maat. Want door afgestemd op de vraag van de scholen te werken, kunnen we aanbod bemiddelen waar *alle* kinderen aan mee kunnen doen en rolmodellen in kunnen vinden. Door aanbod via scholen aan te bieden is cultuureducatie bovendien altijd dichtbij: ons werk wordt uitgevoerd in het hart van de wijk.

Publiek

Uitgangspunt is altijd de vraag van de school en haar leerlingenpopulatie, van alle typen scholen in alle wijken in Eindhoven. Dat maakt dat we altijd *op maat* adviseren en bemiddelen. Onze inzet is dat cultuuronderwijs toegankelijk moet zijn voor *alle* leerlingen en specifiek is afgestemd op de leefwereld van de leerling en kanselijkheid stimuleert. Samen met de school (ons publiek) zoeken we die activiteiten die passen bij de leerlingenpopulatie en/of het onderwijsconcept. Of dit nu is voor bijvoorbeeld een Islamitische school, een internationale school of het speciaal onderwijs, het gaat altijd om afstemming op de doelgroep en de vraag van de school. Daarmee werken onze intermediairs per definitie divers en inclusief.

Het bereiken van ons publiek, onder meer via onze website, doen we door middel van taal. Een inclusieve samenleving vraagt om een kritische blik op ons taalgebruik en om een scan op cultureel (voor)oordelen in onze teksten. We streven daarom naar eenvoud in ons taalgebruik op de website. De komende periode nemen we alle teksten op de site in dat kader kritisch onder de loep.

Programma

Bij de bemiddeling van programma's van aanbieders dienen wij goed te bewaken dat het aanbod divers en inclusief is. Alle leerlingen moeten zich aangesproken voelen. We scouten en programmeren bewust voorstellingen voor de verschillende publieksgroepen op de scholen.

We stellen lesbrieven indien mogelijk ook voor andere domeinen beschikbaar. Zo hebben we dat in 2023 gedaan in een pilot rondom GLOW Next Generation. Een dagbesteding voor dementerende ouderen heeft toen ook aan GLOW Next Generation deelgenomen.

Wij vinden dat het naschoolse aanbod binnen de Rijke Schooldag gericht moet zijn op de ontwikkeling van talenten van leerlingen. Met name leerlingen die van thuis uit die mogelijkheden niet meekrijgen.

Partners

Als we kijken naar de samenstelling van de aanbieders en cultuurprofessionals die we inzetten, is dat nog niet optimaal wat betreft diversiteit. We onderzoeken hoe we meer mensen en organisaties kunnen inzetten vanuit een andere culturele achtergrond dan de westerse. Ook gaan we op zoek naar partners die Engelstalige activiteiten of lessen verzorgen, om zo ook de internationalisering door te zetten. Verder organiseren we scholing die aanbieders kan ondersteunen om hun activiteiten inclusief te maken.

Personeel

Voor wat betreft ons eigen organisatiebeleid zien we eveneens kansen. Zo zullen we kritisch kijken naar de tone of voice in onze vacatureteksten, om zo ook ons eigen team een diverse samenstelling te geven. Het gebouw waarin ons kantoor is gevestigd, is goed toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking. Er is ook een gebedsruimte beschikbaar. Doordat personeelsleden ook vanuit huis kunnen werken, zijn we flexibel wat betreft vrije dagen die horen bij hun eigen cultuur of geloofsovertuiging.

Doelstellingen Code Diversiteit & Inclusie 2025-2028

- We stellen het scholingsaanbod voor aanbieders/cultuurprofessionals zo samen dat het onze partners helpt bij de invulling van de Code voor hun activiteiten.
- We scouten en programmeren ieder jaar circa 12 voorstellingen vanuit 3 disciplines (dans, muziek, theater) per bouw in het primair onderwijs. Daarbij zoeken we bewust naar rolmodellen voor alle leerlingen of die gebaseerd zijn op inclusie en diversiteit.
- We willen in 2028 met minimaal 4 partners samenwerken met een ander cultureel referentiekader dan de westerse.
- We zorgen voor een inclusieve website, met taalgebruik waar iedereen zich door voelt aangesproken.
- We kijken kritisch naar onze vacatureteksten, om ook zo een aantrekkelijke werkgever te zijn voor iedereen, ongeacht (culturele) achtergrond, leeftijd, gender of seksuele geaardheid.

Marketing en communicatie

8.

CultuurStation maakt gebruik van een brede marketingmix via verschillende kanalen: nieuwsbrieven, website, socialmediakanalen en waar nodig drukwerk ter promotie van activiteiten of aanbod. We geven invulling aan ons communicatiebeleid op basis van een communicatieplan dat we jaarlijks updaten.

In de komende jaren willen we de inzet op marketing & communicatie verder uitbreiden en professionaliseren. Communicatie is essentieel voor het creëren van de verbinding tussen de partijen die we bemiddelen. Maar ook voor het vergroten van draagvlak voor cultuureducatie bij schoolteams en schooldirecties, het ontsluiten van het aanbod van culturele aanbieders en het delen van kennis. Kennisdeling speelt zich in toenemende mate online af via kanalen als LinkedIn en dus zullen we daar meer op inzetten. Dit vraagt om vernieuwde aandacht om die ontwikkelingen te volgen en berichten te delen die we van belang achten voor onze partners. Ook verwachten we voor het voortgezet onderwijs projecten op te zetten, die om een eigenzinnige communicatiestrategie vragen om jongeren en scholen te enthousiasmeren. Tot slot speelt communicatie een grote rol bij het toepassen van de Code Diversiteit & Inclusie.

In de komende periode:

- zetten we met behulp van marketing & communicatie het 'merk' CultuurStation nog beter op de kaart en creëren we een grotere bekendheid onder lokale, provinciale en landelijke partners.
- gebruiken we meer beeldmateriaal, zoals fotografie, video en animatie. We streven naar eenvoud en inclusie in taalgebruik.
- blijven we op www.cultuurstation.nl het lokale culturele aanbod ontsluiten. Daarnaast publiceren we daar alle innovatieve ontwikkelingen die relevant zijn voor ons netwerk en delen we ons deskundigheidsbevorderingsaanbod.
- blijven we de website aanpassen aan nieuwe (technische) inzichten van de huidige tijd.
- brengen we via nieuwsbrieven voor het onderwijs en aanbieders het actuele aanbod en ad hoc activiteiten onder de aandacht.
- delen we kennis via LinkedIn om zo onze partners op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie.
- plaatsen we (nieuwe) activiteiten van aanbieders, impressies van activiteiten op de scholen, relevante scholingsprogramma's en actuele ontwikkelingen op andere socialmediakanalen, zoals Facebook en Instagram. We zetten actief in op het vergroten van ons bereik via deze kanalen.
- denken we na over alternatieve communicatievormen die kunnen bijdragen aan het vergroten van draagvlak voor het belang van cultuureducatie binnen schoolteams en directies. Te denken valt aan een tijdschrift Cultuureducatie met Kwaliteit. Hierin delen we best practices en interviews, om ook andere scholen te enthousiasmeren mee te doen.
- zoeken we nieuwe vormen waarin communicatie en ontmoeting elkaar versterken, zoals een informatiemarkt voor ICC'ers/directies waar aanbieders zich kunnen presenteren.

Organisatie & Bestuur

9.

Stichting CultuurStation is opgericht in 2017 en kent een bestuur-directie-model met een onafhankelijk driehoofdig bestuur. Het bestuur hanteert de Governance Code Cultuur.

Bestuur & directie

Het bestuur bestaat uit de volgende leden:

- Dhr J. Huiskamp (voorzitter)
- Mevr. M. van Zantvoort (secretaris)
- Dhr P. Slegers (penningmeester)
- Mevr. M. Vosselman (directeur)

Allen hebben een grote bestuurlijke ervaring. Er is geen sprake van belangenverstrengeling, bezoldiging of vergoeding aan de bestuursleden.

De directeur heeft een bezoldiging die onder het maximum van de WNT-norm voor de sector ligt en legt verantwoording af aan het bestuur. Het bestuur werkt nauw samen met de directeur aan de inhoudelijke en zakelijke invulling.

Organisatiestructuur

CultuurStation kent een platte organisatie, waarbij ieders taken en verantwoordelijkheden helder zijn vastgelegd. Naast de directeur, die ook de relaties met het culturele netwerk onderhoudt, bestaat het team van CultuurStation uit vier intermediairs PO en één intermediair VO (4,2 FTE) in de toekomst aangevuld met een communicatiemedewerker.

Er vinden wekelijks afwisselend inhoudelijke en praktische werkoverleggen plaats en er is veel ruimte voor inspraak van alle medewerkers. Het team kent de juiste mix van mensen om ons werk effectief en efficiënt te doen en waarborgt de inhoudelijke continuïteit van de werkzaamheden en relaties.

Ondernemerschap

CultuurStation is een publiek gefinancierde organisatie en is daarmee afhankelijk van subsidies van de Gemeente Eindhoven en het Fonds voor Cultuurparticipatie (voor CmK). De kosten, die voor een groot deel bestaan uit personele lasten, zijn gekoppeld aan de functies bemiddeling, kenniscentrum en netwerkonderhoud. Voor activiteiten waarin er een verbinding is tussen scholen en instellingen, wordt een kostendekkende bijdrage berekend. CultuurStation is een solide, financieel gezonde organisatie.

We zijn een kleine organisatie en dat heeft voordelen: we zijn flexibel, wendbaar en kunnen makkelijk inspelen op de actualiteit. Maar een kleine organisatie kent ook risico's; uitval van personeel heeft een direct effect op het team en haar werkzaamheden. Alhoewel gebleken is dat we elkaars werk in deze situaties tijdelijk op kunnen vangen, is dat uiteraard geen wenselijke situatie voor de lange termijn en blijven daardoor sommige taken langer liggen dan gewenst. Om langdurig ziekteverzuim te kunnen dekken en daarmee ruimte te kunnen maken voor tijdelijke vervanging, is een verzuimverzekering afgesloten. Het vinden van vervangend personeel blijkt in de huidige krappe arbeidsmarkt niet altijd gemakkelijk en vormt daarom een aanvullend risico. Dat speelt niet alleen voor vervangers van onze eigen medewerkers, maar ook voor het vinden van geschikte cultuurprofessionals in de klas. Muziekdocenten bijvoorbeeld zijn lastig te vinden.

CultuurStation onderzoekt de komende periode in hoeverre bedrijven in de regio bereid zijn bij te dragen aan het faciliteren van cultuureducatie en grote (samenwerkings)projecten. Zo zouden we graag externe gelden inzamelen om vervoersproblemen van klassen van en naar culturele instellingen op te lossen. Bedrijven ondersteunen hiermee niet alleen de kinderen en school, maar ook de ouders en culturele instellingen. Hier gaan we ons actief voor inzetten, om zo voor scholen drempels te verlagen.

Uiteraard blijft er altijd een risico op lange termijn bestaan, door de afhankelijkheid van voldoende subsidiegelden, de toenemende inflatie en de stijgende personele kosten. Conform het besluit van het bestuur is er een bestemmingsreserve gevormd voor mogelijke verplichtingen inzake transitievergoedingen in de toekomst.

Governance Code Cultuur

CultuurStation onderschrijft de Governance Code Cultuur. Het directie- en bestuursreglement is te vinden op de website, evenals het rooster van aftreden van de bestuursleden en onze jaarverslagen. De onderlinge afspraken en verantwoordelijkheden zijn transparant en helder vastgelegd. De begrotingen, jaarrekeningen en jaarverslagen worden besproken en vastgelegd. De voorzitter houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. Het bestuur onderhoudt een open verhouding met medewerkers en sluit aan bij grotere visievergaderingen met het voltallige team.

CultuurStation acht een veilige werkomgeving van groot belang voor haar medewerkers. Er is binnen onze organisatie geen ruimte voor pesten, intimidatie of andere ongewenste omgangsvormen. Afspraken over gewenst en ongewenst gedrag zijn vastgelegd en de procedure rondom het melden van misstanden is bij alle medewerkers bekend. Hiervoor kunnen onze medewerkers twee routes bewandelen. Ze zijn gewezen op de mogelijkheid online contact op te nemen met de vertrouwenspersonen van Mores. Daarnaast is formeel vastgelegd dat alle medewerkers melding van misstanden en ongewenst gedrag vanuit de dkunnen doen bij de voorzitter van het bestuur. Contactgegevens daarvoor zijn bekend.

Code Fair Practice

Goed werkgeverschap staat bij CultuurStation hoog op de agenda. We volgen de CAO Kunsteducatie en hebben alle functies ingeschaald conform het loongebouw van die CAO. Dat geldt ook voor de uitbetaling van docentenuren die cultuurprofessionals (zzp) in onze opdracht maken op een school. Deze bedragen vanaf 2025 € 63 voor een lesuur en €45 voor een taakuur en worden geïndexeerd conform wijzigingen in de CAO. Er wordt goed gekeken naar een eerlijke uitbetaling van voorbereidings- en ontwikkeltijd. Culturele aanbieders bepalen zelf hun kostprijs voor hun activiteiten.

We vinden persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers belangrijk. We dragen zorg voor bijscholing, duurzame persoonlijke ontwikkeling en geven medewerkers ruimte mee te denken over vraagstukken. Voor alle medewerkers is een individueel scholingsbudget beschikbaar, waarbij we de richtlijnen van de CAO Kunsteducatie hanteren.

We zijn open en transparant richting onze partners over ons beleid. Onze werkwijze wordt besproken, onze jaarverslagen en meerjarenplannen worden gedeeld op cultuurstation.nl. Alle betrokken culturele partners zijn voor indiening meegenomen in ons projectplan voor de regeling *Cultuureducatie met Kwaliteit* en hebben daar inhoudelijk op kunnen reageren.

CultuurStation wil kunst en cultuur bereikbaar maken voor ieder kind, op elke school. Ongeacht migratieachtergrond, gender, seksuele voorkeur, leeftijd of sociaal-economische achtergrond van ouders. Een ambitie passend bij onze functie als onafhankelijk bemiddelaar tussen cultuur en onderwijs. We ontsluiten het aanbod op cultuurstation.nl en helpen scholen door dat aanbod te navigeren op zoek naar een passend antwoord op hun vraag. Die vraag vormt het startpunt van ons werk. We informeren culturele aanbieders over de behoeften en ontwikkelingen in het onderwijs om zo met passende antwoorden te kunnen komen.

Bemiddeling

In de periode 2025-2028 stellen we onszelf ten doel om actief te zijn op 95% van de scholen primair onderwijs en 80% van het voortgezet onderwijs. We zetten in op een groeiende deelname aan ons Maak het Mee! programma. Doel daarvan is leerlingen kennis te laten maken met andere kunstvormen, andere werelden en hun culturele omgeving. We vergroten ons bereik in het voortgezet onderwijs door meer scholen structureel aan ons te verbinden via ondersteuning en adviesgesprekken en prikkelende programma's te ontwikkelen met partners in Eindhoven. We zetten in op de Code Diversiteit & Inclusie door enerzijds binnen Cultuur op maat- programma's af te stemmen op de vraag en leerlingenpopulatie van de school en anderzijds de aanbieders uit te dagen betekenisvolle activiteiten te ontwikkelen. We leveren een actieve bijdrage aan het samenbrengen van vraag en aanbod binnen de Rijke Schooldag en dat betekenisvol te maken voor de leerlingen van een school.

Kenniscentrum

Wij zijn een laagdrempelig kenniscentrum voor alle informatie over cultuureducatie in het onderwijs. We maken kennis en nieuwe inzichten over onderwijsontwikkelingen en cultuureducatie toegankelijk door gericht advies, scholing en kennisdeling via netwerken en communicatiekanalen.

In de periode 2025-2028 programmeren we ieder schooljaar minimaal 4 professionaliseringsactiviteiten voor het onderwijs en voor het culturele veld. We zetten in op deskundigheidsbevordering door co-teaching, waarin cultuurprofessionals zijn gekoppeld aan leerkrachten die daarvoor open staan. We starten een intervisiegroep voor cultuurprofessionals. We adviseren en ondersteunen de cultuurcoördinatoren op de scholen minimaal 2 keer per jaar door middel van advies en monitoringsgesprekken. En we volgen de laatste ontwikkelingen op het gebied van de Curriculumherziening en informeren aanbieders en scholen hierover.

Netwerken

Wij initiëren en onderhouden in Eindhoven netwerken waarin dialoog en kennisdelen centraal staan en participeren in provinciale en landelijke netwerken. We zoeken in de periode 2025-2028 actief naar samenwerkingsverbanden die het draagvlak voor en de verankering van cultuureducatie binnen het onderwijs bevorderen. We richten een nieuw netwerk op voor ICC'ers en kunstdocenten in het voortgezet onderwijs om de banden te versterken. We organiseren een inhoudelijk congres om het draagvlak voor cultuureducatie te vergroten.

Kansengelijkheid, diversiteit en inclusie

We zijn actief bezig met het toepassen van de code diversiteit en inclusie. Dat doen we door door het bieden van scholing en het programmeren van diverse en inclusieve voorstellingen, zodat alle leerlingen rolmodellen in cultuur kunnen vinden. We hebben onszelf ten doel gesteld dat we in 2028 met minimaal 4 partners samenwerken met een ander cultureel referentiekader dan de westerse. We zorgen voor een inclusieve website, met taalgebruik waar iedereen zich door voelt aangesproken. En we kijken kritisch naar onze vacatureteksten, om ook zo een aantrekkelijke werkgever te zijn voor iedereen, ongeacht (culturele) achtergrond, leeftijd, gender of seksuele geaardheid.

In de periode 2025-2028 hebben we naast onze doelstellingen een aantal speerpunten geformuleerd die richtinggevend zijn in de keuzes die we maken. We willen het draagvlak voor cultuureducatie vergroten onder schoolteams. Draagvlak vormt de onderlegger voor een succesvolle verankering van cultuureducatie in het onderwijs. We blijven ons inzetten op kansengelijkheid en inclusie, want we willen alle kinderen in aanraking brengen met kunst en cultuur, zeker ook zij die dat van huis uit niet zo vanzelfsprekend meekrijgen. Ons bereik is groot het primair onderwijs, maar in het voortgezet onderwijs is werk aan de winkel: daar ligt bij het aansluiten van nieuwe scholen in 2025-2028 onze prioriteit.

Zo werken wij, samen met het onderwijs en het Eindhovense culturele veld, aan kunst en cultuur voor ieder kind.